

**Statsutskottets betänkande nr 81 om regeringens proposition med
förslag till lag om skatteskalorna för 1995**

Riksdagen remitterade den 14 september 1994 regeringens proposition nr 154 till statsutskottet för beredning.

I detta sammanhang har utskottet också behandlat rdm. Apukkas m.fl. lagmotion nr 60 med förslag till lag om skatteskalorna för 1995, som riksdagen remitterade till utskottet den 27 september 1994, och rdm. Mäkipääs m.fl. lagmotion nr 66 med förslag till lag om skatteskalorna för 1995, som remitterades till utskottet den 11 oktober 1994.

Statsutskottets skattedelegation, som berett betänkandet för utskottet, har hört finansrådet Reino Niinivaara vid finansministeriet och överinspektören Erkki Laanterä vid skattestyrelsen.

Enligt inkomstskattelagen och förmögenhetsskattelagen stadgas särskilt om de skatteskalor som skall tillämpas. Regeringen föreslår en progressiv inkomstskatteskala för skatteåret 1995. Den skall vara 2 procentenheter lägre än skalan för i år och motsvarar stegringen i prisnivån. Den progressiva inkomstskatteskalan är uppdelad i sex steg. Den lägsta beskattningsbara förvärvsinkomsten är 42 000 mark med en marginalsatt på 7 procent. Den högsta inkomstklassen börjar vid en beskattningsbar förvärvsinkomst på 285 000 mark med en marginalsatt på 39 procent. Enligt den progressiva förmögenhetsskatteskalan är förmögenhetsskatten 0,9 procent till den del den beskattningsbara förmögenheten överskrider 1 100 000 mark. Procentsatsen för förmögenhetsskatt för samfund föreslås vara oförändrad, dvs. en procent.

Enligt ett principbeslut från 1992 har en extra skatteförhöjning tagits ut på förvärvsinkomsten i samband med förskottsuppbörden 1993 och 1994. Regeringen föreslår att förhöjningen skall tas ut också för 1995 och att den skall följa samma skala som i år. Den extra förhöjningen återbärs i samband med den normala beskattningen.

Enligt propositionens motivering skall skatte-korten för 1995 gälla vid förskottsinnehållningen från och med den 1 mars 1995. Folkpensionsförsäkringspremien för försäkrade år 1995 en penni lägre än i år. Regeringen föreslår därför att de personliga procentsatserna enligt beskattningsgrunderna för 1994 skall sänkas med en procentenhet vid förskottsinnehållningen i början av 1995.

Lagmotion nr 60 innefattar en progressiv inkomstskatteskala med 7 steg. Den lägsta beskattningsbara förvärvsinkomsten är 44 000 mark och marginalsatten 7 procent, och gränsen för den högsta marginalsatten 41 procent går vid beskattningsbara inkomster på 285 000 mark.

Också lagmotion nr 66 innehåller en progressiv inkomstskatteskala med 7 steg. Den lägsta beskattningsbara förvärvsinkomsten är 52 000 mark och skatten på den del av inkomsten som överskrider den nedre gränsen 7 procent. Den högsta marginalsatten är 47 procent och gränsen går vid beskattningsbara inkomster på 275 000 mark.

Av de orsaker som nämns i propositionen och på grundval av erhållen utredning finner utskottet lagförslaget behövt och tillstyrker det.

Utskottet ställer sig avböjande till lagmotionerna.

Statsutskottet föreslår vördsamt

*att lagförslaget skall godkännas utan
ändringar.*

Samtidigt föreslår utskottet, som lagt regeringens proposition till grund för behandlingen av ärendet

*att lagförslagen i lagmotionerna nr 60
och 66 skall avböjas.*

Helsingfors den 9 december 1994

I den avgörande behandlingen deltog ordföranden Saari, medlemmarna Alaranta, Heikkinen, Hämäläinen, Jääskeläinen, Laaksonen, Lahtinen, Lahti-Nuuttila, Luukkainen, Malm

(delvis), Ryyänen, Sasi, Tiuri, Turunen och Vihriälä samt suppleanterna Apukka, Backman, Hurskainen, Liikkanen, Rajamäki och Savela.

Reservationer

I

Regeringen har hela valperioden igenom skärpt inkomstbeskattningen av speciellt löne- och pensionsinkomsterna för dem som har små och medelstora inkomster. Samtidigt har beskattningen av kapitalinkomst av förmögenhet lindrats.

De sänkta beskattningsvärdena på förmögenhet har betytt ett avsevärt bortfall i förmögenhetsskatteintäkter. En del av förmögenheten omfattas inte ens av fastighetsskatt.

Det är i första hand repartitionsskatterna som bör sänkas om inkomstskatterna lindras. Om det konjunkturpolitiska läget tillåter det bör inkomstskatteskallorna ses över så att skattelättnaderna sprids lika över alla inkomstklasser.

Med stöd av det ovan anförda föreslår vi

att lagförslaget i övrigt skall godkännas i enlighet med utskottets betänkande men att 3 § godkänns sålydande:

3 §
Den progressiva förmögenhetsskatteskalan är följande:

Beskattningsbar förmögenhet mk	Skatt vid nedre gränsen mk	Skatt på förmögenhet som överskrider den nedre gränsen %
600 000—	500	1,2

Helsingfors den 9 december 1994

Jouni Backman
Kari Rajamäki

Sinikka Hurskainen
Tuulikki Hämäläinen

Pentti Lahti-Nuuttila
Hannele Luukkainen

II

Regeringen har föreslagit att det vid statsbeskattningen för 1995 skall tillämpas en progressiv inkomstskatteskala som i jämförelse med skalan för 1994 har lindrats med 2 procent i motsvarighet till stegringen i prisnivå.

Regeringen Ahos och Viinanens ekonomiska politik har lett till en massiv skuldsättning för staten samtidigt som arbetslöshetssiffrorna har klättrat upp till en halv miljon och kommer att ligga kvar på en hög nivå under de fem, om inte tio följande åren. Under dessa förhållanden finns det inte längre någon möjlighet att lindra inkomstskatten i betydande grad, trots att beskattningen drabbar dem som har små och medelstora inkomster oskäligt hårt. Vi föreslår i alla fall att beskattningen i skalans nedre del skall ändras mer än vad regeringen föreslår, dvs. att skalan sänks med

ytterligare 4 procent utöver det som föreslås. Tanken bakom denna extra lättnad är att uppmuntra den inhemska efterfrågan. Under 1995 får vi dessutom exceptionellt två återbärningar.

Vi föreslår att den extra skattelättnaden gäller upp till nästan 160 000 mark. Oberoende av vårt allvarliga skuldproblem bör vi försöka lindra beskattningen för låg- och medelinkomsttagarna och därigenom stimulera efterfrågan.

Vidare föreslår vi en liten skärpning i övre ändan av skalan, vilket dock inte räcker till för att kompensera lättnaderna för botten av skalan. Meningen med dessa skattelättnader är att stimulera en annars instabil konsumtionsefterfrågan. Den föreslagna skalan minskar skatteintäkterna med omkring 400 miljoner mark jämfört med regeringens proposition.

För att den skattelindring som vi här föreslår inte skall betyda att staten skuldsätter sig ännu mer, föreslår vi följande ändringar i beskattningen i övrigt:

- kapitalinkomstskattesatsen skall höjas till 30 %,
- bolagsskattesatsen skall höjas från 25 till 30 %,
- en exportskatt skall införas och
- miljöbeskattningen skall byggas ut stegvis.

Ju mer företagsamheten internationaliseras och ju friare dels kapitalrörelserna, dels konkurrensen om varor och tjänster blir på marknaden, desto fler inskränkningar betyder det givetvis i praktiken inom den nationella skattepolitiken. I denna situation måste rättvisa vägas upp mot de ökade möjligheterna att helt undgå beskattning av vissa kapitalinkomster och åtminstone minska företagsbeskattningen genom s.k. skatteparadis.

Utöver dessa ändringar i skattestrukturen bör arbetsgivares socialskyddsavgifter ses över för att de inte skall bygga uteslutande på lönerna. Ett sätt att införa en exportskatt kunde i själva verket vara att gradera arbetsgivaravgifterna. En gradering av löntagarnas socialskyddsavgifter skulle i sin tur göra dem rättvisare.

Vid statsbeskattningen är den högsta marginalskatten 39 procent enligt regeringens proposition. Lägg till detta den kommunala uttaxeringen per skatteöre (igenomsnitt 17,4), arbetspensionspremien (4 procent), låneskatten enligt 5 § (4 procent), folkpensionsförsäkringspremien (0,55), sjukförsäkringspremien (3,80), arbetslöshetsförsäkringspremien (1,87 procent) så stiger den högsta marginalskatten med beaktande av samtliga skatter och avgifter till över 70 procent. Här finns det inte längre särskilt mycket rum för en höjning av inkomstskattemarginalerna vid statsbeskattningen. Även om skuldsättningen inte kan minskas i väsentlig grad genom att beskattningen i övre ändan av inkomstskatteskalan eller kapitalinkomstbeskattningen skärps, är det i alla fall en motiverad åtgärd inte minst med tanke på en rättvis beskattning. Höginkomsttagarna bör bidra till kostnaderna för lågkonjunkturen enligt sin betalningsförmåga. Därför föreslår vi att den högsta inkomstskattemarginalen vid statsbeskattningen skall läggas vid 41 procent. En ändring av graderingen i propositionen verkar dessutom i samma riktning.

Med stöd av det ovan anförda föreslår vi

att lagförslaget i utskottets betänkande skall godkännas sålydande:

Lag

om skatteskalorna för 1995

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 §

(Såsom i utskottets betänkande)

2 §

Den progressiva inkomstskatteskalan är följande:

Beskattningsbar förfärvsinkomst mk	Skatt vid nedre gränsen mk	Skatt på den del av inkomsten som överskrider den nedre gränsen %
44 000— 61 000	50	7
61 000— 75 000	1 240	17
75 000—105 000	3 620	21
105 000—150 000	9 920	28
150 000—200 000	22 520	34
200 000—285 000	39 520	38
285 000—	71 820	41

3 §

Den progressiva förmögenhetsskatteskalan är följande:

Beskattningsbar förmögenhet mk	Skatt vid nedre gränsen mk	Skatt på för- mögenhet som överskrider den nedre gränsen %
600 000—	500	1,2

4—6 §§

(Såsom i utskottets betänkande)

Helsingfors den 9 december 1994

Asko Apukka

Timo Laaksonen

III

Finland måste i likhet med övriga Västeuropa så snart som möjligt genomföra vissa strukturella ändringar i beskattningen. Tyngdpunkten i beskattningen bör förskjutas från beskattning av förvärvsinkomster mot miljöskatter, eller beskattning av skador, föroreningar och energiförbrukning, och indirekta arbetskraftskostnader inom företagssektorn flyttas från arbetskraftsintensiva branscher till kapitalintensiva branscher.

En grön skattereform, m.a.o. lindrad inkomstbeskattning genom en omfattande miljöskattereform, skulle förbättra sysselsättningsläget avsevärt. Om vi beskattade miljöolägenheter snarare än arbete skulle arbetskraftsintensiva branscher bli betydligt mer konkurrenskraftiga.

I samband med behandlingen av lagen om bränsleacciser kommer jag att föreslå att 5—6 miljarder mark mer än vad regeringen föreslår samlas in genom bränsleacciser. Hälften av skatten skall bygga på energikällans kolhalt och den andra hälften på energivärdet. Merparten av skatteintäkterna skall användas för att sänka inkomstskatteskalen med 3 procentenheter. Detta betyder att inkomstskatteintäkterna minskar med omkring 5,1 miljarder mark.

Helsingfors den 9 december 1994

Hannele Luukkainen

Det är högst motiverat att sänka inkomstskatteskalen med 3 procentenheter över hela linjen, trots att det redan finns vissa tecken på en ekonomisk uppgång, eftersom inkomstbeskattningen i Finland ställts på en oskäligt hög nivå i en internationell jämförelse.

Med stöd av det ovan anförda föreslår vi

att 2 § i lagförslaget i utskottets betänkande skall godkännas sålydande:

2 §

Den progressiva inkomstskatteskalen är följande:

Beskattningsbar förvärvsinkomst mk	Skatt vid nedre gränsen mk	Skatt på den del av inkomsten som överskrider den nedre gränsen %
42 000— 58 000	50	4
58 000— 72 000	690	14
72 000—102 000	2 650	18
102 000—160 000	8 050	24
160 000—285 000	21 970	30
285 000—	 59 470	36